ECLI:LV:AT:2023:0531.11250019420.21.L
Lieta Nr. 11250019420, SKK-257/2023
Krimināllietu departaments

Latvijas Republikas Senāts
LĒMUMS
Rīgā 2023. gada 31. maijā

Senāts šādā sastāvā: senatori Aivars Uminskis, Irīna Jansone, Inese Laura Zemīte,

iepazinies ar apsūdzētā /pers. A/ aizstāves zvērinātas advokātes Viktorijas Borinas kasācijas sūdzību par Kurzemes apgabaltiesas 2022. gada 23. novembra lēmumu, atzīst, ka ir pamats atteikt ierosināt kasācijas tiesvedību.

Kriminālprocesa likuma 573.[1] panta pirmā daļa noteic, ka tiesa atsakās ierosināt kasācijas tiesvedību, ja kasācijas sūdzība vai protests neatbilst šā likuma 569., 571., 572. pantā un 573. panta pirmajā daļā minētajām prasībām.

Atbilstoši Kriminālprocesa likuma 569. panta pirmajai daļai pārsūdzēšana kasācijas kārtībā ir rakstveida kasācijas protesta vai sūdzības iesniegšana Augstākajā tiesā par tāda apelācijas instances tiesas nolēmuma tiesiskumu, kurš vēl nav stājies spēkā, nolūkā panākt tā atcelšanu pilnībā vai kādā tā daļā vai arī tā grozīšanu juridisku iemeslu dēļ. Minētā panta trešā daļa noteic, ka kasācijas instances tiesa pierādījumus lietā no jauna neizvērtē.

Savukārt Kriminālprocesa likuma 573. panta pirmā daļa noteic, ka nolēmumu tiesiskumu kasācijas kārtībā pārbauda tikai tādā gadījumā, ja kasācijas sūdzībā vai protestā izteiktā prasība pamatota ar Krimināllikuma pārkāpumu vai Kriminālprocesa likuma būtisku pārkāpumu.

Apsūdzētā /pers. A/ aizstāve kasācijas sūdzībā norādījusi, ka apelācijas instances tiesa apsūdzētā /pers. A/ vainīgumu Krimināllikuma 176. panta ceturtajā daļā paredzētajā noziedzīgajā nodarījumā pamatojusi vienīgi ar līdzapsūdzētā /pers. B/ liecībām, kā arī tiesa nav vērtējusi liecinieces /pers. C/ liecības, kas nesakrīt ar apsūdzētā /pers. B/ liecībām par to, vai /pers. A/ ir izkāpis no transportlīdzekļa, atvedot mantas. Tiesa nav pienācīgi izvērtējusi aizstāves apelācijas sūdzībā norādītos argumentus par šādiem procesuālajiem pārkāpumiem: 1) par videokonferences slikto kvalitāti iztiesāšanās laikā; 2) par Kriminālprocesa likuma 498. panta pārkāpumu, nenoskaidrojot apsūdzēto /pers. A/, /pers. D/ un /pers. B/ attieksmi pret apsūdzību; 3) par apsūdzētā /pers. B/ lūgumu par atkārtotu krimināllietas materiālu izsniegšanu un atkārtotu cietušā nopratināšanu nepamatotu noraidīšanu.

Senāts konstatē, ka kasācijas sūdzībā atkārtoti apelācijas sūdzības argumenti, kuri ir motivēti noraidīti apelācijas instances tiesas lēmumā.

Izvērtējusi apsūdzētā /pers. B/ liecības par to, ka laupīšanā piedalījies arī apsūdzētais /pers. A/ un pēc laupīšanas mantas tika aizvestas uz /pers. A/ dzīvesvietu, apelācijas instances tiesa atzinusi, ka tās ir ticamas, jo pēc būtības ir konsekventas, atbilst liecinieces /pers. C/ liecībām par nozīmīgiem apstākļiem, proti, ka uzreiz pēc laupīšanas /pers. B/, /pers. D/ un /pers. A/ baltā mikroautobusā atveda cietušajam /pers. E/ piederošās mantas.

Izvērtējot minētos pierādījumus un ņemot vērā faktu, ka Latvijā nav reģistrēta persona /pers. F/, apelācijas instances tiesa atzinusi, ka ārpus saprātīgām šaubām ir konstatējams, ka tieši /pers. A/, nevis cita persona piedalījās laupīšanā kopā ar /pers. B/ un /pers. D/.

Tāpat tiesa ir vērtējusi apsūdzētā /pers. A/ aizstāves apelācijas sūdzības argumentu par to, ka apsūdzētajam liegtas tiesības pilnvērtīgi nopratināt lieciniekus nekvalitatīvas videokonferences dēļ.

Tiesa konstatējusi, ka pirmās instances tiesa apmierinājusi apsūdzētā /pers. B/ lūgumu tiesas sēdi organizēt, izmantojot videokonferenci, un pamatojusi tās nepieciešamību.

Vērtējot ziņas par videokonferences kvalitāti, apelācijas instances tiesa secinājusi, ka tiesas sēdes laikā ir bijuši tehniski traucējumi, taču pirmās instances tiesa, saņemot apsūdzēto un aizstāvju iebildumus, tiesas sēdi turpinājusi tikai tad, kad traucējumi novērsti, līdz ar to apsūdzētajiem un aizstāvjiem nebija liegtas vai ierobežotas tiesības nopratināt lieciniekus un uzdot viņiem jautājumus.

Senāts konstatē, ka apsūdzētā /pers. A/ aizstāves kasācijas sūdzības argumenti šajā daļā kopumā pamatoti ar sūdzības iesniedzējas atšķirīgo viedokli par lietā konstatētajiem faktiskajiem apstākļiem, iegūto pierādījumu ticamības un pietiekamības izvērtējumu un vērsti uz to, lai panāktu apelācijas instances tiesas nolēmuma atcelšanu nevis juridisku, bet faktisku iemeslu dēļ, kas ir pretrunā ar Kriminālprocesa likuma 569. panta pirmo daļu. Senāts norāda, ka lietā iegūto pierādījumu izvērtējumu atbilstoši likumam veic tā tiesa, kas iztiesā lietu pēc būtības.

Senāts konstatē, ka kasācijas sūdzībā nav pamatots, kā fakts, ka tiesa nav lūgusi apsūdzētajam /pers. A/ paust savu attieksmi pret grozīto apsūdzību, ir izraisījusi Kriminālprocesa likuma būtisku pārkāpumu, kas novedis pie nelikumīga nolēmuma.

Apelācijas instances tiesa, izvērtējot minēto argumentu, norādījusi, ka 2022. gada 9. februārī apsūdzētajiem izsniegtajā apsūdzībā nav izdarīti tādi grozījumi, kas mainītu vai ietekmētu apsūdzētajiem /pers. D/ un /pers. A/ inkriminēto noziedzīgā nodarījuma faktiskos apstākļus vai juridisko kvalifikāciju. Iepriekšējā apsūdzībā bija norādīts, ka /pers. D/ un /pers. A/ laupīšanu izdarījuši pēc iepriekšējās vienošanās personu grupā ar citu personu, bet grozītajā apsūdzībā konkretizēts, ka laupīšana izdarīta pēc iepriekšējās vienošanās personu grupā ar /pers. B/, citi apstākļi apsūdzībā nav mainīti. Turklāt apsūdzētie attieksmi pret apsūdzību pauduši iepriekš un tā faktiski izriet arī no apsūdzēto liecību satura.

Tāpat Senāts konstatē, ka apsūdzētā /pers. A/ aizstāve kasācijas sūdzībā nav atklājusi, kā aizskartas apsūdzētā /pers. A/ intereses, motivēti noraidot apsūdzētā /pers. B/ pieteiktos lūgumus. Apelācijas instances tiesa norādījusi, ka apsūdzētais /pers. B/ pirmās instances tiesas spriedumu nav pārsūdzējis un nav iebildis pret pirmās instances tiesas rīcību vai lēmumiem.

Tādējādi konstatējams Kriminālprocesa likuma 573.[1] panta pirmajā daļā paredzētais pamats atteikumam ierosināt kasācijas tiesvedību.

Ievērojot minēto, pamatojoties uz Kriminālprocesa likuma 573. panta trešo un piekto daļu un 573.[1] panta pirmo daļu, Senāts

nolēma

atteikt ierosināt kasācijas tiesvedību.

Lēmums nav pārsūdzams.

A. Uminskis I. Jansone I. L. Zemīte